

«Globale perspektiver i reformasjonsmarkeringen»

I 2017 markerer vi 500 år siden reformasjonen. I feiringen og markeringen tror vi det er viktig å huske på at vi er en del av et globalt og økumenisk kirkefelleskap.

Dette ressursarket er ment som en hjelp for menigheter, organisasjoner og kirkesamfunn i å trekke frem noen sentrale ressurser en kan ta i bruk for å fremme de globale aspekter og perspektiver inn i reformasjonsmarkeringen. Ressursene er sortert med utgangspunkt i reformasjonsmarkeringens fire temagudstjenester men man kan selvsagt ta dem i bruk slik dere mener passer best.

Nøkkellenker:

www.reformasjon2017.no – Den norske kirke og Norges Kristne Råds offisielle nettside for reformasjonsmarkeringen. Her finner du presentasjon av året, de fire temaene, lenker, kalender og ressursbank med inkludert stoff om de fire temagudstjenestene (tekstgjennomgåelse, m.m.)

www.kirken.no/smm - Nettsiden for samarbeidet mellom Den norske kirke og de syv ulike SMM-organisasjonene. Her finner du ressurser for å integrere Kirkens globale/misjonale arbeid i lokalmenigheten og direkte linker til alle de åtte partene i *Samarbeid menighet og misjon (SMM)*

De enkelte organisasjoner kan også kontaktes for konkrete filmsnutter til tematikken og for samarbeid om temagudstjenestene, preken etc.

www.kirkensnodhjelp.no/forkirkene – Kirkens Nødhjelp sin hjemmeside med informasjon til menigheter og kirker.

www.norkr.no – Om Norges Kristne Råds arbeid. Her finner du en oversikt over NKRs medlemskirker og –organisasjoner, samt ressursmaterieell og lenker.

<http://www.ressursbanken.no/> - Inspirasjonsstoff til trosopplæring, Den norske kirke.
Søkeord: Reformasjon 2017.

«Trådene i samfunnsveven – Hva har reformasjonen betydd for Norge?» av Agøy, Larsen og Smedshaug (red.) er en ny og spennende artikkelsamling som vil stimulere til refleksjon og gi inspirasjon til å være både stolte lutheranere og aktive samfunnsborgere. (Boka kan kjøpes på www.bibel.no/Verbum eller i din lokale bokhandel).

Nåden alene – 27. august

Ordet «nåde» er overskriften over hele reformasjonsmarkeringen i 2017. Det var et sentralt ord for Martin Luther, og det har vært et sentralt ord for luthersk kristendomsforståelse i alle år siden. «Nåden skapes av Jesu død og oppstandelse. Denne nåden kan kun tas imot som en gave.»

https://kirken.no/globalassets/kirken.no/reformasjon-2017/ressursmaterieill/reformasjon_2017_sondag_27_august.pdf

www.kirke18-30.no – **Kirke 18-30** er et satsingsprosjekt fra Den norske kirke: «Aldersgruppen 18-30 skal erfare at kirken er relevant, livsnær og tilgjengelig gjennom relasjonsbygging, gode fellesskap og ord og sakrament». På nettsiden finner du blant annet artikler som aktualiserer temaer knyttet til unge voksne, lenker og annet ressursmaterieill.

- Se også ressursheftet «**Nåde er**» - som søker å sette nåde på dagsordenen hos unge voksne. (<https://kirken.no/nb-NO/reformasjon-2017/nyheter-om-reformasjonsmarkeringen/nade-er--samtale-mellom-unge-voksne-ny-side/>)

Skaperverket er ikke til salgs – 17. september

«Kirker verden over holder fram at menneskene ikke er naturens herskere, men Guds skapninger som har fått i oppdrag å ta vare på skaperverket. Vi trenger en dyptgående reformasjon i holdning og handling. Derfor vil kirkene markere 500 år med reformasjon med å understreke: Skaperverket er ikke til salgs.»

<https://kirken.no/nb-NO/reformasjon-2017/skaperverket-er-ikke-til-salgs/>

www.kirken.no/gronnkirke - **Den norske kirke sitt klimaarbeid**, nettsiden overtar etter www.gronnkirke.no. Her finner du informasjon om kirkens klimaarbeid, forslag til klimatiltak, hvordan bli «Grønn menighet» samt publikasjonene til «Skaperverk og bærekraft», m.m.

FILM: «Thank you for the rain» (<https://differmedia.no/filmvisning/>)

- Dokumentarfilm om Kisilu, en kenyansk bonde som etter å ha merket klimaforandringen på kroppen og på åkeren reiser som delegat til klimakonferansen i Paris for å kjempe for forandring og handling.
- **Se trailer på nettsiden** og finn kontaktinformasjon og hele filmen gratis for å så kunne arrangere en filmvisning i din menighet eller nærmiljø.

www.kirkensnodhjelp.no/forkirkene: På **Kirkens Nødhjelp** sine sider finner du blant annet korte filmsnutter til bruk i f.eks. trosopplæring og informasjon. «Ja vi elsker dette vannet».

<https://kirken.no/nb-NO/SMM/ressurser/gronne-misjonsprosjekter/> - **SMM-organisasjonene** arbeider i land som merker klimaforandringene og miljøtruslene på kroppen. På denne siden finner du mer informasjon om SMM sine «**Grønne misjonsprosjekter**», og mulighet til å gå frem for å støtte disse.

www.facebook.com/gronnkirke - Her kan dere få og gi inspirasjon til hvordan vi som enkeltpersoner og menigheter kan bli mer klima- og miljøvennlige.

Langbord for skaperverket: <https://kirken.no/globalassets/kirken.no/reformasjon-2017/programmer/skaperverkets-dag-2012.pdf> - I bordverset synger vi: «Lær oss å dekke et

langbord i verden som alle kan reise seg mette fra». I lenken finner du en oppfordring og ressurser til å ta overskriften ut i handling. Den oppfordrer menigheten til å invitere inn ulike mennesker på mat og drikke – være seg et enkelt innslag på kirkekaffen til en stor happening i gata utendørs.

NB: *Skaperverket er ikke til salgs-søndagen erstatter i 2017, Skaperverkets dag.*

Frelsen er ikke til salgs – 15. oktober

«Guds frelse står i skarp motsetning til tanken om at vi kan tilegne oss Guds gaver for selv å oppnå sosial, økonomisk og politisk status. Vi trenger stadig å holde fram det gode budskapet om frelse ved troen på Jesus Kristus. Derfor vil kirkene markere 500 år med reformasjon med å understreke: **Frelsen er ikke til salgs.**»

<https://kirken.no/nb-NO/reformasjon-2017/frelsen-er-ikke-til-salgs/>

<https://www.lutheranworld.org/content/resource-reformation-booklet-liberated-gods-grace> -

Det lutherske verdensforbundet (LWF) har gitt ut tre spennende hefter i anledning reformasjonsmarkeringen, hvor ulike bidragsytere bidrar med historier og refleksjoner rundt de tre temaene: *Salvation; Human being; og Creation – not for sale.*

<http://kfuk-kfum.no/aktiviteter/ressursmaterieell/andakter-og-tro/lutherfilmer> - **KFUK-KFUM** har laget fire grafiske animasjonsfilmer om Martin Luthers teologi i forbindelse med reformasjonsmarkeringen i 2017. Filmene kan brukes som del av en andakt, eller du kan gjøre bruk av samtaleopplegg hvis du vil gå i dybden.

Mennesker er ikke til salgs – 19. november

«Vi vet at Guds kjærlighet til oss, slik han har vist den gjennom Jesu liv, død og oppstandelse, er et vitnesbyrd om ethvert menneskes verdi og verdighet. Mennesker skal aldri være en handelsvare på det åpne markedet. Derfor vil kirkene markere 500 år med reformasjon med å understreke: **Mennesker er ikke til salgs.**»

<https://kirken.no/nb-NO/reformasjon-2017/mennesker-er-ikke-til-salgs/>

www.globaluke.no – **Global uke** (12.-19.november) er en **uke mot moderne slaveri**. Her finner du: informasjon om moderne slaveri; hva Global uke er; ressursmaterieell ([inkl. fakta- og handlingsark](#)); byggeklosser til gudstjenester, ungdom, konfirmanter (og mer kommer!); informasjon om ressurspersoner og søknadsskjema for økonomisk støtte, samt nyttige lenker til organisasjoner (norske og internasjonale) og prosjekter.

<http://www.anti-trafficking.no/> - **Frelsesarmeens** portal om **moderne slaveri** i Norge. Her kan du finne informasjon om moderne slaveri og konkrete handlingsalternativ til hva en kan gjøre.

<https://kirken.no/nb-NO/om-kirken/samfunnsansvar/innvandring-og-integrering/> - Her finner du informasjon om **Den norske kirke sitt flyktning- innvandring- og integreringsarbeid**, uttalelser fra kirkemøte, filmen: «Hva er en flyktning», ressurshefter og kirkens intensjonsavtale med UDI.

NB: *Mennesker er ikke til salgs-søndagen erstatter i 2017, Menneskerettighets søndagen.*

Andre tips til «Nåden alene» og «Frelsen er ikke til salgs»

Hva med å invitere en person i området som har utenlandsk bakgrunn eller bakgrunn fra annet kirkesamfunn, eller en misjonærer, som kan dele eksempler på hvordan disse kjernebegrepene forstås i andre kulturelle kontekster/ kirker plassert i andre situasjoner.

- Hva vil f. eks. en etiopier fra en evangelikal kirkebakgrunn i Etiopia si at frelse er?
- En syrisk ortodoks kristen om hva nåde er?
- Eller en misjonær fortelle om skam- og synd- forståelse i asiatiske kontekst? Og hvordan vil en norsk ungdom omtale skam og synd, f. eks. sett i lys av NRK-serien, SKAM?
- Hva med en interreligiøs samtale om «hva er nåde?»

Dette er med andre ord en gylden anledning til å få beriket begrepene og utvide horisonten!

Trenger du tips om migrantmenigheter i ditt nærområde? Se www.migrantmenigheter.no eller kontakt Flerkulturelt kirkelig nettverk i Norges Kristne Råd, v/ Lemma Desta lemma.desta@norkr.no

Kontaktpersoner:

Andreas Saaghus (*Kirkens nord/sør-informasjon*): as786@kirken.no, 23 08 12 76

Knut Hallen – (*Samarbeid menighet og misjon*): kh558@kirken.no, 915 20 693

Elin Finseth Sæverås – (*Norges Kristne Råd*): efs@norkr.no, 23 08 13 25

Siv Bonde – (*Kirkens Nødhjelp*): siv.bonde@nca.no, 22 09 27 00

Per-Ivar Våje – (*Kirkerådet, klimarådgiver*): pv383@kirken.no, 23 08 12 66

Sigrid Flaata – (*Kirkerådet, flyktningrådgiver*): sf623@kirken.no, 23 08 12 62